

REGLEMENTAREA ACTIVITĂȚII DESFĂȘURATE DE INSTITUTII FINANCIARE NEBANCARE

Florin GEORGESCU
Prim-viceguvernator
Banca Națională a României

Dezbateră

“Instituțiile financiare nebankare față în față cu normele BNR”

București, 21 martie 2006

Cuprins

- I. Obiective avute în vedere la proiectarea cadrului de reglementare a activității IFN-urilor**
- II. Principii urmărite în procesul de creare a cadrului de reglementare**
- III. Principalele domenii în care vor fi emise reglementări**
- IV. Calendarul emiterii reglementărilor pentru implementarea prevederilor Ordonanței nr.28/2006**
- V. Statistică provizorie privind sectorul IFN-urilor**
- VI. Practica europeană**
- VII. Concluzii**

I. Obiective avute în vedere la proiectarea cadrului de reglementare a activității IFN-urilor

- **Obiectiv principal – stabilit de cadrul legal**
Asigurarea premiselor în vederea menținerii stabilității financiare prin dezvoltarea instrumentelor care să promoveze creșterea pe baze sănătoase a gradului de intermediere financiară
- **Obiectiv complementar – urmărit de BNR în procesul de elaborare a reglementărilor**
Optimizarea costurilor de reglementare atât din perspectiva autorității competente, cât și din cea a IFN-urilor

II. Principii ale procesului de elaborare a cadrului de reglementare de către BNR

- ☉ Cadrul normativ să asigure dezvoltarea durabilă a intermedierei financiare și optimizarea raportului efort-efect pentru piața IFN**
- ☉ Asigurarea unor condiții echivalente de desfășurare a activității de intermediere financiară de către IFN-uri cu cele aplicate instituțiilor de credit**

III. Principalele domenii în care vor fi emise reglementări pentru IFN-uri (1)

- 1. Accesul la desfășurarea activității de intermediere financiară**
- 2. Monitorizarea și supravegherea acestor entități din punct de vedere prudential**
- 3. Raportările statistice către BNR**
- 4. Contabilitatea proprie**

III. Principalele domenii în care vor fi emise reglementări pentru IFN-uri (2)

1. Accesul la desfășurarea activității de intermediere financiară

1.1. Reglementări privind crearea și actualizarea **Registrului General** (IFN-uri monitorizate de BNR), **Registrului Special** (IFN-uri supravegheate de BNR) și a **Registrului de Evidență** (case de ajutor reciproc și case de amanet)

- ❑ **Definirea conținutului și structurii registrelor**
- ❑ **Regimul înregistrării, radierii și al înscrierii de mențiuni**
- ❑ **Regimul de publicitate al registrelor**

III. Principalele domenii în care vor fi emise reglementări pentru IFN-uri (3)

1. Accesul la desfășurarea activității de intermediere financiară

1.2. Reglementări privind procedura de notificare și de înscriere în registre a IFN-urilor

- ❖ **Detalierea condițiilor prevăzute de lege pentru înscrierea în fiecare dintre cele trei registre și stabilirea pragurilor pentru înregistrarea IFN-urilor în Registrul Special**
- ❖ **Dispoziții tranzitorii aplicabile IFN-urilor în funcțiune**

III. Principalele domenii în care vor fi emise reglementări pentru IFN-uri (4)

2. Monitorizarea și supravegherea IFN-urilor

- ❑ Clasificarea creditelor și determinarea necesarului de provizioane de risc de credit**
- ❑ Condițiile de emiterie și administrare a cardurilor de credit de către IFN-uri**
- ❑ Stabilirea regimului declarării la Centrala Riscurilor Bancare de către IFN-uri**
- ❑ Stabilirea modului de calcul al fondurilor proprii și proporția expunerii față de acestea**
- ❑ Stabilirea principiilor generale pentru organizarea controlului intern**

III. Principalele domenii în care vor fi emise reglementări pentru IFN-uri (5)

3. Raportările statistice către BNR

- ❑ Indicatori pe baza cărora se face înscrierea în Registrul Special
- ❑ Indicatori primari care să reflecte structura și dinamica activității de intermediere financiară (posturi bilanțiere și extrabilanțiere)
- ❑ Indicatori primari care să reflecte profitabilitatea activității (elemente de venituri, cheltuieli și privind rezultatele financiare din contul de profit și pierdere)
- ❑ Alte date informative (ex: nr. salariați, nr. unități teritoriale)

III. Principalele domenii în care vor fi emise reglementări pentru IFN-uri (6)

4. Contabilitatea proprie

- Pentru exercițiul financiar 2006, IFN-urile, cu excepția societăților de credit ipotecar, vor aplica reglementările contabile specifice agenților economici**
- Începând cu exercițiul financiar 2007 se va trece la aplicarea de către IFN-uri a reglementărilor contabile specifice instituțiilor de credit**

IV. Calendarul emiterii reglementărilor pentru implementarea prevederilor Ordonanței nr.28/2006

Emiterea de către BNR a reglementărilor prevăzute de ordonanță:

- **Reglementările privind accesul la desfășurarea activității de intermediere financiară (crearea și actualizarea registrelor; procedura de notificare și de înscriere în registre a IFN-urilor); Reglementări contabile aferente exercițiului financiar 2006 – în termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a ordonanței (4 mai 2006)**
- **Reglementări privind raportările statistice; Reglementări privind monitorizarea și supravegherea IFN-urilor – în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a ordonanței (4 august 2006)**
- **Reglementări contabile aferente exercițiului financiar 2007 – până la 31 octombrie a.c.**

V. Statistică provizorie privind sectorul IFN-urilor (17.03.2006) (1)

Nr. crt.	Domeniul de activitate	Nr. entități
I	Registrul General și Special	309
	Leasing financiar	261
	Credit de consum	21
	Credit ipotecar	4
	Microcredite	11
	Finanțarea tranzacțiilor comerciale (inclusiv scontare, factoring, forfetare)	6
	Emitere de garanții și asumare de angajament	6
II	Registrul de Evidență	4308
	Case de ajutor reciproc	3237
	Case de amanet	1071
III	Total (I+II)	4617

V. Statistică provizorie privind sectorul IFN-urilor (17.03.2006) (2)

IFN-uri care desfășoară activitate de leasing financiar - 261

Cifre agregate, la nivelul BNR, pentru 212 entități (afereant 31.12.2005)

	Mil. RON	Mil. Euro (curs BNR decembrie 2005)	% față de sistem bancar
Total active	8.329	2.282	6,5
Capitaluri proprii	888	243	5,5
Surse împrumutate	6.187	1.695	6,7

VI. Practica europeană (1)

- ❖ **Nu există un model unic de reglementare a instituțiilor care activează în acest segment al pieței creditului neguvernamental**
- ❖ **Reglementările existente în diferite țări au în vedere următoarele principii:**
 - aplicarea unui tratament egal cu cel prevăzut pentru instituțiile de credit (suprareglementare)
 - reguli specifice de autorizare, reglementare și supraveghere
 - reguli minime, impuse agenților care acționează pe o astfel de piață

VI. Practica europeană (2)

FRANȚA și PORTUGALIA

Toate instituțiile care activează pe piața creditului neguvernamental sunt supuse legislației bancare

ITALIA

Reglementarea se realizează pe 3 niveluri:

- **Intermediarii financiari care desfășoară activități cu publicul** - sunt în evidența Ministerului Finanțelor și sunt obligați să respecte un set de condiții referitoare la forma de constituire, capitalul minim, integritatea și experiența atât a acționarilor, cât și a conducătorilor
- **Intermediarii financiari care, prin volumul de activitate, au un impact semnificativ asupra pieței financiare** - sunt înregistrați la Banca Italiei, într-un Registru special și fac obiectul supravegherii prudențiale
- **Intermediarii financiari care nu desfășoară activități cu publicul** - sunt înregistrați distinct la Ministerul Finanțelor și le sunt aplicabile numai cerințe de integritate pentru conducători și asociați/acționari

VII. Concluzii din perspectiva practicii europene privind IFN-urile

- ❖ **Instituțiile care desfășoară activități de creditare, inclusiv instituțiile financiare nebancare, cu titlu profesional trebuie să respecte un set de condiții minime, uniforme și nediscriminatorii privind accesul pe piața creditului neguvernamental**
- ❖ **Procedura de acordare a creditelor trebuie să respecte cerințele de bună-practică și standardele în domeniu**
- ❖ **Modelul de reglementare, propus prin Ordonanța nr.28/2006, a ținut seama de situația existentă pe piața creditului neguvernamental din România, respectiv gradul de segmentare, dimensiunea și dinamica acesteia, precum și de experiența europeană în acest domeniu**